

treba razumeti dobesedno. Večina fotografij je dobrih, zelo dobrih, nekatere spadajo že na področje umetniške fotografije. Edina pomanjkljivost je v tem, da nimajo podnaslovov. Ti bi bili zelo dobrodošli.

Zasnova knjige spominja na internetni koncept. Posamezne besede so obarvane srebrno, kar spominja na povezave ->linke«, prebrana poglavja so natisnjena polkrepko, da se ločijo od neprebranih in bralec takoj ve, kaj mora še »osvojiti«.

Na zaščitnem ovitku ni veličastne, večbarvne slike lepe gore, ampak je črn, z velikim rdečim Ni, ki poudarja avtorjevo trditev, **nemogočih** in **poti** pa sta v beli barvi. Resen, mračen izgled, ki napoveduje resno, težavno bivanje v velikih stenah.

Tomaž Humar je v svoji alpinistični karieri prejel precej priznanj, domačih in tujih. Seznam si lahko preberete na koncu knjige. Vendar pa moram k temu dodati nekaj, česar v knjigi ni.

Ko je preplezal smer Reticent Wall v El Capitanu (15 dni, sam – 'epic ascent'³), o vzponu ameriška revija Climbing ni napisala niti stavka. Zakaj ne, nimam pojma. 'Napako' pa je popravila, ko je v 192. številki (marec 2000) objavila članek o Humarju in zapisala, da je Tomaž Humar The World's Best All-Round Climber.⁴

O veličini Humarjevega dejanja priča tudi obisk 'himalajskega papeža' Reinholda Messnerja v Sloveniji, kamor je prišel izreč priznanje ob Humarjevemu prihodu na Brnik po vrnitvi z Daulagirija. Ne nazadnje, Messner, ki je njega dni tudi prestavljal mejnike v alpinizmu in Humarjev soplezalec na Anapurni Carlos Carsolio (oba sta stala na vseh 14 osemstisočakah), sta napisala uvodne strani v naši knjigi.

Če je zgodba o Šraufu, smereh in vrhovih do Nuptseja nekakšna teza, Daulagiri antiteza, potem je knjiga, ki je pred nami, Humarjeva sinteza.

P.S.: O Tomažu Humarju kroži tale vic:

Se srečata dva jetija in prvi vpraša drugega: »Ti, a si slišal, da nas baje en Messner išče že kar nekaj časa?« Pa drugi pravi: »Ja, pa še res je.« Pa ga vpraša prvi: »Kako pa to veš?« »Kako, kako? Saj mi je Humar povedal.«

¹ »Je nor, neumen pa gotovo ni«, Climbing, številka 192, stran 98

² Žargonski izraz za plezalno pustolovščino, ki je bila dolga, težavna ali kako drugače veliko več, kot sre pričakovali

³ epski vzpon

⁴ Najboljši vsestranski plezalec na svetu.

Mire Steinbuch

Bohinj za gorske kolesarje

Slovensko (gorsko) kolesarjenje je dobilo nov vodniček, za kar ima zasluge Matjaž Žmitek kot avtor besedila in fotografij. Dobri poznavalec bohinjskih gora pa tudi cest in kolovozov pod njimi je več let skrbno proučeval možnosti kolesarjenja po Bohinju in širši okolici. Svoje izkušnje je strnil v priročen vodniček žepnega formata, ki

ima priložen tudi zemljevid z vrisanimi kolesarskimi turami. Teh je kar 15, od najlažjih, ob jezeru ter po Zgornji in Spodnji dolini, pa do najtežjih, kot je pot pod Pršivec ali dolga tura okoli Ratitovca. Opisane ture – vsaka je predstavljena s splošnim in tehničnim opisom, višinskim diagramom, opisom težavnosti in značilno fotografijo, vrisana pa je tudi v skupni zemljevid – sežejo tudi izven Bohinja, z izletom čez Galetovec in na Jelovico na blejsko stran, tura okoli Ratitovca pa nas popelje v zgornji del Selške doline. Avtor je uspešno združil kolesarjenje s krajšimi izleti peš, ki nas popeljejo na nekaj lepih razglednih vrhov (Pršivec, Galetovec, Ratitovec). Nasploh nas povsod opozarja, da se s kolesom držimo utrjenih poti in ne povzročamo škode in vznemirjenja na preozkih stezah. Za tuje gostov je vodniček na voljo tudi v nemški in angleški različici. Naročite pa ga lahko na tel. številki 040 558264.

Igor Maher

Maksim Gaspari na razglednicah

Maksim Gaspari je bil rojen leta 1883 Selščku na Cerkniskem. Veliko se je družil z Nikom Sadnikarjem in Hinkom Smrekarjem. Tri leta je poučeval na I. državni gimna-

